

İktisadî program

Hükümetin hazırlamakta olduğu iktisadî program, herkes tarafından dört gözle bekleniyor. Bütün umitler buna bağlanmış gibidir. Eğer, Başvekil Paşanın, Millet Meclisi kürsüsünden söyledikleri veçhile, hakikaten millî mücadelenin, iktisadî safhasına girmiş bulunuyorsa, bu "iktisat programı" bir nevi ekonomik "misaki millî" olacak demektir. Onun için, bu program, her ne ise, tatbik sahasına çıkmazdan evvel bir defa bütün milletin tasdik ve tasvibine lâyık bir hale girmeli, tekkit kuvvetini bu umumî tasvip ve tasdikte bulmalıdır.

Gerçi iktisat âlemi gibi, kanunları her an değişken, zaruretleri dalgalı ihtiyaçları hercat bir sahada, sabit ve değişmez bir sisteme esir olup kalmamanın imkânı yoktur; gerçi her hangi bir milletin iktisadî hattı hareketi, bütün cihan milletlerinin gidişi ile alakadardır ama, gene biz, bu cidale atılmadan evvel, kendi aramızda seferin bütün hazırlıklarını yapmak, yolumuzun plânını çizmek, hulâsa, malûm olan tabire göre, çalışma tarzımızın ana hatlarını tesbit etmek mecburiyetindeyiz.

Çıkacak program bazı noktalardan noksan ve hatalı olsa bile gene programsızlıktan daha eyidir. Şimdiye kadar şahidi ve tecrübeye âmilî olduğumuz acı tecrübeler hep muayyen bir sistemden mahrum bulunmuşuza atfedilebilir. Nice emekler bu yüzden berhava olmuş, bu yüzden nice vakit ve para kaybedilmiştir.

Bugüne kadar elde edilen tecrübelerden azamî intibah almış bulunan hükümetin, bu sefer, beklenen bu programla her şey den evvel millî enerjiyi israftan çekineceğini ve umumî cehti yalnız bir çok nokta üzerinde tekkisfe çalışacağını ümit ediyoruz. Her şeyi birden yapmağa kalkışmak, hiç bir şeyi yapmağa mahkûm olmaktadır.

İktisat programını hazırlayan komisyon, bir maden mühendisi gibi, bu memleketin en feyizli istihsal damarını bulup bütün faaliyeti onun etrafında topluyacaktır. Bu suretle Türk milletinin iktisadî emelleri ve ihtiyaçları yalnız bir sistemle kanallize edilmiş oluyacaktır, aynı zamanda, kuvvetli bir (sentez) le tehziz edilmiş bulunacaktır.

YAKUP KADRI

Kadıköy su şirketinin tahvilleri

ANKARA, 17 (Telefonla) - Üsküdar ve Kadıköy su şirketi tarafından harbi umumîden evvel ihdas edilip bedeli altın frank olmak üzere tahvilleri mezkûr şirketçe evrakı naktiye ile satın alınmakta olduğundan tahviller eshabı ile şirket arasında tahaddüs eden davaya da ir Temyiz mahkemesi kararını vermiştir.

Bu karara göre mezkûr tahvillere mekabil, mukavele ve taahhüt veçhile altın Fransız frangı tahvili lâzım gelmektedir.

Yalovanın imarı

ANKARA, 17 (Telefonla) - Seyrisefain müdürü idareye müteallik işler hakkında hükümetle temaslarına devam etmektedir. Yalova banyolarının işletilmesinin Seyrisefaine verilmesi hakkındaki muamele yakında ikmal edilecektir.

Mektepliler müsabakası

41 inci hafta başladı

41 inci hafta başlamıştır. Gazetemizde çıkan haberlerden en mühimlerini seçip önümüzdeki cumartesi akşamına kadar gazetemiz müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Mübadele itilâfnamesi metni Ankaraya gönderildi

Muhtelit komisyon dün toplanmıştır

Bitarafane izahat verildi.

Atınadan muvafık cevap bekleniyor

Bitaraf aza da şubat nihayetinde Ankaraya gidecektir

Tercüme ve tebyizi ikmal edilen Mübadele itilâfnamesinin metni dün Ankaraya gönderilmiştir. Bu metin makine ile yazılmış olduğu halde 15 sahife tutmuştur.

Dün Mübadele komisyonunda Tevfik Kâmil Beyin de iştirakile bitaraf âzalar arasında bir toplanma olmuştur.

Bu içtimada Tevfik Kâmil Bey Ankara müzakeratı ve tesbit edilen itilâfnamesinin hututu umumiyesi hakkında bitarafalara malûmat verilmiştir.

Aldığımız mevsum malûmata nazaran komisyonun bitaraf azaları Şubat nihayetinde Ankaraya gideceklerdir. Bu seyahat hem hükümet erkânı ile temas etmek, hem de itilâfnamesinin imza merasiminde bulunmak gayelerini istihdaf etmektedir. M. Fokastan yeni bir haber olmamakla beraber Yunan murahhasının son talimatı hamilen aym 22 sine kadar şehrimizde bulunacağı muhakkak sayılmaktadır.

İtilâfnamesinin imzasından sonra Muhtelit mübadele komisyonunun alacağı şekil âlâkadarlar arasında tesbit olunacaktır. Maamafih komisyonun bugünkü şeklinde esaslı tebedülât yapılmıyacağı, küçük maşlı memur adedinin tezyit olunacağı tahmin olunmaktadır.

Komisyon mahafiline gelen son malûmata nazaran M. Fo-

M. Rivas ve M. Henderson

kasm muvafık talimatla avdetti beklenilebilir.

Yunanlılarla itilâf

ATINA, 17. (Anek). - Bugün Hariciye Nezaretinde Türk - Yunan itilâfı projesinin tetkikine devam olunacaktır. Hariciye Encümeni yarım siyasi fırkalar rüesas ve sabık Hariciye Nazırlarının iştirakile toplanarak itilâf projesi hakkında Hariciye Nazırının vereceği izahatı dinleyecek ve Yunan sefirine gönderilecek kat'î talimatı tesbit edecektir. Encümen bilhassa mübadil emlak meselesinin tarzı tasfiyesi meselesile meşgul olacaktır. İtilâfname mucibince Yunanistanın tediyedeceği 500,000 isterlinden 80,000 isterlin lirasını saltanat pasaportlarıyla gitmiş olan Rumlara mahsup edilecek olan mülklerine mukabil tesviye edecektir.

Etibba divanı haysiyeti kararını verdi

I. Hilmi Beyin iddiası gayri varit addedildi

K. İsmail Bey 15000 lira zararı manevi telep ediyor..

Dört yaşında büllüğe eren küçük Mehmedin otopisinden tevellüt ederek etibba divanı haysiyetine kadar gelen mesele nin tetkikatına dün de devam edilmiş ve karar ittihaz olunmuştur.

Divanı haysiyet ölen çocuğun tabibi müdavisî Ali Şükrü Beyi dün dinlemiştir. Gece geç vakte kadar süren içtimada bilhassa "otopsi yapan tabibim müşahadelere neşretmeğe salâhiyeti olup olmadığr" noktası münakaşa edilmiş ve bu hususta bazı takyidatı kabul edenlerle tam bir serbesti fikrini müdafaa edenler arasında oldukça şiddetli ve uzun münakaşalar cereyan etmiştir.

Divan bir aralık iki meslekdaş arasında bir telifi beyn cihetini tedkik etmiş, fakat vaziyetin aldırğı son şekil üzerine bu husustaki imkansızlık anlaşılmiştir. Filhakika evvelki gün kü celsede İhsan Hilmi Beyin Kâzım İsmail Bey hakkında sarfettiği bazı kelimeler dolayısıyla Kâzım İsmail Bey 15,000 lira zararı manevî talebile mahkemeye müracaat etmiş ve bu suretle iş Adliyyeye intikal etmiş-

K. İsmail ve I. Hilmi Beyler

ti. Divan bu ciheti nazarı dik-kate alarak anlaşma tecrübesinden vazgeçmiştir.

Divanı haysiyet, mukarratını verdikten sonra dünkü içtimaa riyaset eden Hilâlî Ahmet reisi Ali paşa bir muharririmize demiştir ki:

"İşi tedkik ederek bir karara rapettik. Karar yarm tebyiz edilecek âlâkadarlara tebliğ edilecektir. Kararın mahiyeti hakkında izahat vermeğe salâhiyettar değilim. Nizamname bunu men eder. Maamafih âlâkadar izahat vermekte serbesttir."

Divan Azaların ketum davranmalarına rağmen aldığımız malûmata nazaran divan İhsan Hilmi Beyin iddiasını gayri varit addedmiştir.

Evkafın islahatı

ANKARA, 17 (Telefonla) - Şurayı devlet heyeti umumiyesi evkaf islahatı hakkındaki lâ-yhanın müzakeresine yakında başlayacaktır.

Son vaziyet

Ecnebi malî grupların hükûmete teklifleri

Banka komerçiyale müdürü İtalyaya gitti

Türk parasının istikrarını ve iktisadî muvazaneyi temin için esaslı tedbirler almakla meşgul olan Hükümet mühim gruplar tarafından vakı teklifleri tekkik etmektedir. Hükümetimizle bir milyon İngiliz liralık avans itilâfı yapan Banka komerçiyale İtalyana umumî direktörü M. Pomi son Ankara seyahatinde mevzuu bahsolan 5 milyon İsterlin istikraz işi hakkında tesbit edilen esasları, temsil ettiği sermayedar grupuna bildirerek üzere İtalyaya gitmiştir. Devlet Bankası teşkilî meselesile de âlâkadar olduğu söylenen bu seyahat hakkında ademî malûmat beyan eden Banka direktörü M. Benzon kısaca demiştir ki-

"Bir milyon İsterlin avans meselesinin halledilmiş olduğu nu biliyoruz. Fakat hükümetin bu avanstan ne zaman ve ne suretle istifade edeceği ve daha vasi bir anlaşma hakkında bir şey söyleyemem. Çünkü salâhiyetim haricindedir".

Diğer taraftan Ankarada bulunmakta olan Osmanlı Bankası direktörü M. dö Sorbiye ile Maliye Vekili Şükrü Bey arasında vaki olan temas ve görüşmelere çok ehemmiyet verilmektedir. Bankada bu hususta ketumiyet muhafaza edilmektedir.

Salâhiyettar bir zat şunları söylemiştir:

"Osmanlı Bankası, Devlet Bankası işini der'uhte için hükûmete teklifatta bulunmuştur.

Hükümet bu tekliflerden bu müessesenin nasıl yapılacağını tesbite lüzum görmüş ve rapor istemiştir.

Bunun üzerine Banka raporunu hazırlamış ve Hükümete tevdi etmiştir.

Bu rapor İtalyan, Hollanda ve Alman mütehassısların projeleri birlikte tetkik edilmesi muhtemeldir. Osmanlı Bankasının diğer tekliflerinin mahiyeti hakkında ancak Maliye vekili izahat verebilir.

Bankada, son itilâfname mucibince, Hükümetin 9 milyon liralık hesabı vardır. Belki bu tezyit edilebilir.

Herhalde hükümet, Devlet Bankası teşkiline kadar lâzımgelen tedbirleri ve şanj işlerini esaslı bir kontrol altına almıştır.

Bu tedbirler, ihracat zamanına kadar kambiyo işlerinin şimdiki normal vaziyeti muhafaza edilecektir.

Ticarî bono ve ihtiyaçlar dolayısıyla bugün (dün) 50,000 İngiliz liralık talep olmasına rağmen fazla tereffü olmaması da bunu teyit etmektedir. Muhtemirler, şedit tedbirlerin iyi tesiri üzerine hava oyunu yapmayacak hale gelmişlerdir".

Ankarada hükümetten yeni kambiyo talimatnamesinin tatbiki için emir alan Nurullah Esat Bey bugün şehrimize gelecek ve talimatnamesinin mer'iyete vaz'ı için icap eden hazırlıklar yapacaktır. Borsa komiser vekili, Bankalar ve bankerler hakkında mürakaba heyeti tarafından tetkikat yapıldığını, fakat henüz yeni bir tezcye kararı mevcut olmadığı, acentalık tan çıkarılan Raif Neçdet Bey hakkındaki kararın kat'î olduğunu söylemiştir.

Rusu nat müdiri umumîs: geliyor

Avrupada tetkik seyahati yapan Rüsümât müdürü umumîsî İhsan Rifat B. bir kaç güne kadar şehrimize gelecektir.

Yeni masraf

Şehremanetin 24 bın İtraya mal olacak bir kararı

Aldığımız malûmata göre, Şehremaneti taksiler hakkında yeni bir karar vermiş ve bu karar seyrisefere tebliğ edilmek üzere. Bu karar taksi saatleri hakkındadır. Taksi saatleri şimdiki yerlerinden sökülerek ön taraftaki camın yukarısına çıkarılacaktır. Bu karar tatbik edilecek olursa her taksi yirmi lira kadar bir masraf yapmak mecburiyetinde kalacaktır.

Piyasada 1200 taksi bulunduğuna göre 24,000 lira sarfedilecek demektir. Bu paranın kısmı küllisi memleket haricinde imal edilen eşyaya sarfedilecektir. Tasarruf cidalı açıldığı bu sırada Şehremanetin bu yeni kararını âlâkadarlar lüzumsuz görmekteydiler. Filhakika bundan sonra yeni konulacak taksi saatleri hakkında bu karar tatbik edilebilir. Fakat bu kadar masrafa muhtaç olan bir kararın ani tatbiki pek muhik olmasa gerekirdi. Şoförler Cemiyeti kararını

tehrî için âlâkadar makamlar nezdinde teşebbüsatta bulunmuştur.

Eğlence yerleri

Bir Alman grupunun emanete teklifleri

Bir Alman grupu Emanete müracaat ederek Güllhane parkı ve Tepebaşı, Taksim ve Yıldız bahçelerinde lüna park vücade getirmek üzere müsaade istemiştir. Bilhassa çocukların eğlenmesi için yapılacak olan ve bir çok eğlence vesaiti bulundurulacak olan bu yerler büyük kim-selerinde istifade edebilecekleri tarzda yapılacaktır. Emanet bu teklifi muvafık bulmuştur. Tetkikat yapmaktadır.

Tevkifat

Tuzlada yedi kişi tevkif edildi

Haber aldığımızı göre Tuzlada fırıncı Mehmet Efendi ile altı şeriki tevkif olunmuştur. Bu tevkifin bir cinayet meselesile âlâkadar olduğu tahmin olunmaktadır. Tevkifhane müdürü-yetine de böyle bir mevkuף küllisi geleceği bildirilmiştir.

Gerek Vilâyet ve gerekse Üsküdar ve Kartal jandarına kumandanlıklarında bu hususta malûmat yoktur.

irtişa layihası

ANKARA, 17 (Telefonla) - Dahiliye encümeni adliye vekilinin iştirakile toplandı. İrtişa lâ-yhasını görüştü. Lâyihanın birinci maddesi ehemmiyetli münakaşalara vesile teşkil etmiştir. Encümen öbür gün ikinci içtimamı aktecektir.

Bir tren kazası

Pendikle Kartal arasında bir yolcu vagonu devrildi

Vagonda yolcu bulunmadığından nüfusça zayıf olmamıştır

Evvelki gece 'Haydarpaşa - Pendik', banliyo hattında bir tren kazası oldu.

Haydarpaşadan saat yirmi ikiyi yirmi gece kalkan 48 numaralı banliyo treni Kartal ile Pendik arasında gitmekte iken yirmi ikinci kilometroda birden bire korkunç bir gürültü işiden makinist treni durdurmağa tegebbüs etmiştir. Bunun üzerine tren bir kaç metre daha kat ettikten sonra durmuştur.

Lokomotifin arkasındaki i-

kinci vagonun Pendige iki kilometro mesafede dingili kırılarak tekerleği fırladığı ve içinde yolcu bulunmayan bu vagonun yoldan çıkarak yuvarlandığı anlaşılmuştur.

Diğer vagonlarda bulunan yolcular büyük bir telâşa düşmüşler ve hatta bazıları baygınlıklar geçirmişlerdir. Bu derayman hadisesi derhal Haydarpaşaya bildirilmiş ve oradan gönderilen imdat trenile yolcu (Mabadi 5 nci sahifede)

Türkiye harbe nasıl girdi?.

Rauf Ahmet

Başkumandan Vekill Enver Paşa Saraykate'ye gidiyor..

Çürüksulu Mahmut Paşa Karaköy köprüsünü ortasında geriye dönüyor. Dahiliye Nazırının yanına gelip heyecan ve telâşa soruyor.

- Das donanması ile karadeniz'de bir müsademe mi olmuş?..

Talât Beyin cevabı bir tebessüm v-

Oluşur? Sonra "??", Bey:

- Fesah mi Paşam doğduğunuz yer görürsünüz..

Diye . Bu "??", kim?. Mahmut Paşa Talât Beyin yanından nasıl ayrıldı?. Talât Bey o anda karadenizdeki muharebeyi biliyor muydu?.

Bütün bunları pek yakında okuyacaksınız..

HARIÇTEN ALDIGIMIZ HABERLER

Matbuat hatıralarım

Matbaa Amirenin açılışı - Hakki paşanın nutku - Kâbeli hurriyet denilen Selânik seyehati

Abdülhamit devrine ait olan Matbaa hatıralarım" in intihar eden birinci cildinde (sahife 183) Matbaa Amirenin başmağları diye yazdığım bir fıknıda bu devlet matbaasının nasıl olup ta kapatıldığını ve kapana kilitlenmiş basıncını anlatmışım. Devlet salnamesinde sudaşım cülûsunu anlatan yazılı kâğıdım cilt içine baş aşağı yapıştırılmış olduğunu bir jüralı yardımcı öğrenen Abdülhamit, buna kendisinin baş ağa geleceği manasını vererek atbaayı derhal kapatmıştır. 1902 senesinde kapanan bu eski İran ve san'at müessesesi tam bir sene karantne konmuş gibi yanına kimse uğramamak şartıyla örümcekler için bırakılmıştır. Halbuki matbaa nire ta sultan Mahmut zamanında kurularak Türkiye'nin matbaacılığında, irfan alemine hizmetler etmiş, Türkleri tarakki hatvesinin beratı on gülhane hattı hümayunu bu burada basılmış, "Takvî-ye kâğıdı", ünvanını taşıyan smî gazete uzun seneler burada çıkmış ve bundan dolayı atbaai amireye "takvimhane", ni bile verilmişti. Matbaa nire muhtelif Türk tarihleri bir çoklarını basmış, Osmanlı emparatorluğunun iki devri ortaya çıkardığı kaimeler bu matbaanın mahsulü bu günün idi. Türkçe harflerimiz velâ matbaai Amirede yazılmış, Muhendisyan isminde ki hünerli bir ermeni san'atçı eski arap harflerini, hele alık, harfleri matbaai amirede hakketmişti ki bu kalıpların hepsi hâk san'ati itibarıyla şaheserdir.

İşte Abdülhamidin bir gece uyuştuğu müessesesi irfan ve ilim ocağı idi. 1902 kapanan matbaai amireyi 1908 inkilâbında Hakki Bey (Hakki paşa) ilk Maarif nazırına gelince 4 ağustosta açtı.

Kapısının üstünde "darü't-ta'limiye", yazılı bir taş levhası bulunan matbaayı açmak ere meşrutiyet Maarif nazırı Hakki paşa ile maarife mensup olan, rumî temmuzun 23 üne isadif çarşamba günü matbaayı önüne geldikleri vakit matbaanın anıtlarını bulmak bil olmadıktan kapısı kırılmış ve içeri girilmiş ilmi an namına en zalimlerin yüzünü kırtacak manzara karşımıza kalmışlardı.

Odalarm ortasında her türlü nü irfan kitapları fareler mîre kemire bir yığın talâş line getirmişlerdi. Her tarafta kaplanmış, örümcek bağınmıştı. Bir odanın duvarında ilki kalan takvimin son yaprakındaki 22 haziran 1318 tarihi, ni matbaanın padişah tarafından kapatıldığı hazin günü izletiyordu. Hakki paşa erhum toz toprak içinde yün matbaada çok müessir bir tok söylüyor bu irfan müessesesinin hizmetlerini sayış ve şü sözlerle nutkuna hin vermisti:

"Devlet matbaası bir ticaret müessesesi değildir. Devlete a bilcümle muharreratı basar, diğer matbaalara intizam ve ikemmeliyetten nümüne olur. Tabilerin tab'ını deruhte liyemiyebilecekleri nefis ve büyük eserleri basarak memleket ana hizmet etmekle mükeliftir. Ümit ederim ki yakın zamanda matbaai amire yedi sene palı kalmayı unutturacak şekilde kıymetli eserler vücuda tirmektedir..."

4 Ağustos 1908 de Hakki Paşerhum bir mezar açmıştır; mezar "teşhisi meyk" için imdadı. İlmî ihya etmek, irfanyükseltmek ve devlet matbaa na ticaret vadisinde değil, illetin irfan yolunda rehberlik nesini işaret etmiştir.

Matbaai amire kapatıldığı ge orada bulunan bazı dini kitapları içinde Padişahların iskanına ait fıkralar var diye bir çok nüklara doldurulup civardarakakola taşınmış ve 1908 se sine kadar orada kalmıştır. aları da matbaaya getirildi.

Matbaa amirenin tekrar açıldığı günü görenler toz, toprak pîre hücumu içinde örümcek ağları arasında kalmışlardı ve her kesin gözü müdür odasının duvarında asılı işlemeli bir lâvhaya bakmaktan kurtulmuyordu. Bu lâvha meşhur şair ve âlim Pertev Paşanın amire matbaası hakkında söylediği manzum bir tarihtir:

Ziba eser Hazreti Sultan Mahmut
Bin Şevket gibi makbulü taba-
yidir bu
Vaz'ı tarihçe-i pertev diyemey-
ler zira
Pek beca merkeztakvimi vaka-
yidir bu

Yarım asır evvel kadar olan matbaa hakkında o zamanın irfan mensabi bir edibin yazdığı manzum tarih, gene o zamanın muktedir bir san'atkârı tarafından tezhip olunarak çok nefis, lâvha halinde matbaaya asılmış idi. Aptülhamidin kapatıldığı bu ilim yurdunun toz ve örümcekler sarıdığı halde bu lâvha, üstüne çarpan güneş ışığıyla parıldıyor ve irfanı boğmak istemiş olan zalimlere, yani başta Padişahları olmak gartile bütün Osmanlı ricaline istihza ile bakıyor ve kendi lisanile: "cahil-ler ne yapsalar ilim ışığını boğamazlar", diyordu.

Matbaai amireyi meşrutiyetin ilk Maarif nazırı nasıl açtı ise hafiyelerin müzevirliğile, Abdülhamidin gazete ve matbaacılıktan ve ilmin intişarından korkusu yüzünden burada kapattırılmış olduğu hususî matbaalar da kuflemiş kapılarını açıyorlardı. Merhum Ebüzziya Tefvîk sürgün olduğu Konyadan gelmiş ve matbaasını canlandırmaya çalışıyordu.

Türk muharrirlerinin en ikemlisi ve canlısı olduğu halde ta Yemende Sanaya nefis olunmuş olan Tarık baş muharriri Sait B. uzak menfasından geliyordu ve İstanbul memleketimizin dört bucağından, yahut ecnebi diyarlardan döndüp gelen vatan muhacirlerle doluyordu ve herkes meşrutiyet ve hürriyete ilk kaynak olmuş olan Manastır ve Selâniği ziyarete koşuyordu.

Kardeşim doktor Besim Ömer Paşa, ilk günlerde uğradığımız heyecanlı teskin için, bana bir müddet için İstanbul heyecanlı muhitinden ayrılmış tavsiye eylediği için 24 Ağustos 1908 de Avusturya Luit vapuru bana bindim ve Selânik yolunu tuttum. Trenle Selâniğe gitmek kabul oldu halde dolmuş vapuru istiraahat için tercih etmişim. Vapur gece de deağaçta duruyordu? Selânikten gelen bir vapur da yanımıza gelip demirlemişti; içinden bağrımsalar ve yaşasın sesleri geliyordu. Bir aydın İstanbul sabahından aksama ve aksamanın sabaha kadar sade yaşasın, veya kahrolsun haykırmağın dinlemiştim, bir de Selânikten gelenlerin bağrısını yakından dinliyelelim diye diğer vapura gittim. İttihadi terakki cemiyetinin en mühim rükünü bir doktor güğerte merdivenine çıkmış nutuk söylüyordu ve onu dinliyen yolcular matasıl yaşasın cemiyet!" diye bağırıyordu.

Nutuk söylenen zatın sözlerini işitecek kadar yakın olunca dinlemeğe başladım.

Komiteci doktor Osmanlı hudutlarından, ve kaybolan yerlerden bahsediyor ve hepsini geri alacağız diyor.

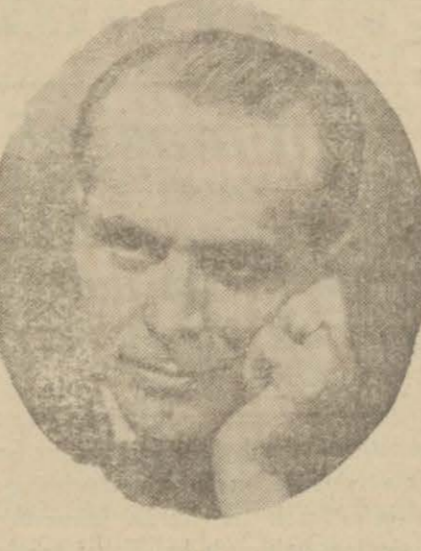
Kulaklarımda çinlyan bu sözlerin tesirile kendi vapuruma dönerken rüştüye mektebinde ilk coğrafya dersini okuduğum zaman hocamızın bize çizdiği Osmanlı hudutlarını hatırladım. O zamanki hudutlar Bosna ve Hersek, bütün Tuna nehri sahilile şimalden, Basra körfezi ile Cenup den çevriliyordu. Mısır kut'ası ve Tunus eyalet halinde bizim hudutlar içinde kalıyordu.

Rüştüye mektebinde iken kaybolan yerleri geri almak istiyen kahramanların sözlerini dinlemiştim. Meşrutiyet ilânında, cemiyetin en nazif, zati lisanından Dedeağaç ölümlüğü vapur güğertesinde aynı nekaratı duyunca müteessir oldum. Bize lâzım olan fütubat değil, islahat idi! Medeniyet yoluna girmek idi; ilim ve fenne iman etmek idi, ne kadar acıklı bir hal idi ki meşrutiyet hareketinde ön ayak olmak için selânikten İzmir ve oradan İstanbula gitmekte olan bu "meşrutiyet bekçisi" bir asır evvelki fütubat cenkçilerinin ağzını kullanıyordu... Bunun için selâniğe çok hazin hislerle vardım doğrusunu söyleyeyim ki orada kaldığım üç gün de bu hislerim değişmedi, tekrar bir vapura atladım, Pire ve Atina tariki le Venedik yolunu tuttum. Atınaya uğradığımda zaman bütün Rumların yakalarında Türk sancağı ve Yunan bandrasının birbirlerine can ve gönülden (!) sarılışını gösteren kokartları gördüm. Sanki meşrutiyet ve hürriyet Yunanlılara verilmişti, onlar seviniyorlardı.

AHMET İHSAN

Kabahatli

Kutup seyahatinden mes'ul kim?

Jeneral Nobile

ROMA, 17 (A. A.) — İtalya balonunun Kutba yaptığı seyahat hakkında tahkikat icrasına memur komisyonun tanzime ettiği raporda Jeneral Nobile'nin kabahatli görüldüğü söylenmektedir.

İtalyada

Papaya karşı

Roman yazılıyor: — Papalık ile İtalya hükümeti arasında akdedilen itilâtan sonra yeni bir vaziyet meydana geldi. Meşhur Garibal dinin yeğeni Ezio Garibaldi neşrettiği bir mekalede bu vaziyeti anlatarak diyor ki:

— Şüpheleri-Papa Pius dinci Pius miiz, endişelerimiz asılsız değildir. Papalık İtalya dahilinde bir papas irtica yapmak istiyor. Onun için Faşist hükümetinin vazifesi dünkü düşmanlarımızın hareketini takip etmektir. Çünkü bu düşmanlar silâhlarını bırakmamışlardır. Böyle bir arzuları da yoktur.

İtilâf aktedileli ancak bir senede olduğu halde İtalya ile Kilise arasındaki itilâf ortadan kalmış değildir.»

Filistinde

Silâhlar toplanıyor

KUDÜS, 17 (A. A.) — Hebronda bir Arabın işletmekte olduğu bir dükkânın içinde 65 tüfek, 5 tabanca ve bir miktar cephane bulunmuştur. Zabta köylerde kalmış olan silâhları aramakta devam etmektedir.

Almanya'da

Young plânı ve Reiscümhur

BERLİN, 16 (A. A.) — Reiscümhur Maresal Hindenburg, yarın M. Hugenberg'i kabul edecektir. Müşarünilev, Young plânile Lehistan itilâfı hakkındaki noktâ nazarlarını anlamak üzere muhtelif fırkalar reiscülerini de kabul etmek niyetinde bulunmaktadır.

Fransa'da

Hudullarda tertibat

DOUAI, 16 (A. A.) — Şimal hududunu ziyaret eden Harbiye nazırı M. Maginot, matbuat mümessillerine şu beyanatta bulunmuştur: — Müdafâ tertibatı için icap eden tertibatı yapacağız. Fakat, dost bir millet karşısında kuvvetli bir müdafâ tertibatı vücade getirmek müşkündür. Maamafih icabında bir takım araziyi su altında bırakmak imkânı mevcuttur...

VAHİM VAKALAR

BERLİN, 16 (A. A.) — Grevcilerin müzaheretine nail olan komünistler birtakım vahim vak'alar ihdas etmişlerdir. Komünistler, Forvets gazetesinin binasını hücumla zaptetmeğe teşebbüs etmişlerdir.

KRALIÇEYE ZİYAFET
PARİS, 16 (A. A.) — Paris Yunanlılar birliği 27 Şubat tarihinde Yunan güzellik kraliçesi şerefine bir ziyafet çekecek, ziyafete Yunan Elçisi riyaset edecektir.

Bugün

Tahtelbahirler

Konferansa işler gene karıştı. Geçen günkü tahtelbahir münakaşasının arası soğumadan Fransızlar kendilerine karşı tertip edilmiş birer gizli hareketten şüpheye düşüyorlar. Fransızlar tahtelbahirlerin meşru bir müdafâ vasıtası olduğunda ısrar ediyorlar. Beş devletin muharrarları tarafından tahtelbahirlerin lehinde, aleyhinde geçen gün uzun uzadıye izahat verildi. İngiltere ile Amerika tahtelbahirlerin kaldırılmasını ıleri sürüyor. İtalya da esas itibarıyla bunu kabul edebileceğini söyledi.

Fransa bilâkisi bunların nispeten ucuz birer müdafâ vasıtası olduğunda da ısrar etti. Japonya da aynı noktâ nazarı teyit ediyor.

Tahtelbahirlerin lehinde, aleyhinde söylenen şeyler hakikaten türlü türlü mantık oyunlar ile doludur. Her taraf kendi kanaatini karşındakinin kabul ettirmek için dili döndüğü kadar türlü dereden su getiriyor.

Netice aşikâr: Tahtelbahirleri kaldırmak olmuyor. Yalnız bunların miktarını ve sırf müdafâ vasıtası olarak kalmalarını temin çaresi düşülmektedir. Harp zamanında bunların bitaraf bayraklı ticaret gemilerini batırmamaları kat'i surette herkes kabul ettirmek kalıyor. Fransa bunun için ıleri atıyor. Tahtelbahirler kalsın, fakat bunların birer tecavüz vasıtası olmasına mâni olacak tedbir alsın. İşte Fransızların razı oldukları şey bu.

Fakat gelen telgrafların kısaca verdiği malûmata nazaran Fransızlar şimdiki konferansa kendi aleyhlerine tertip edilmiş gizli bir anlaşmadan şüpheye düşüyorlar.

Konferansın karşılıklı bir itimât havası içinde devam ettiğinden bahsederek buna sevinenlerin memnuniyeti çok sürmedi demek. Fransız matbuatının kullandığı lisan her halde dargın bir adamın söz söylerken kullandığı dildir.

Konferansın ölçüsü eğer yanılmıyorsa aşağı yukarı şöyle oluyor: İngiltere ile Amerika arasında bir anlaşma mevzuu bahsulunca Fransızlar asabileşiyor. Fransız matbaatı konferansın cereyanından memnun göründüğü zaman İngiltere-Amerika itilâfı sözlerinin aslı çıkmadığına hükmedilebilir.

Maamafih telgraf edelim ki Londra konferansı ergeç bir neticeye varmadan dağılacak değildir.

Konferansa

Japonyanın teklifleri

LONDRA, 17 (A. A.) — Bahri konferansa memur İngiliz, Amerika ve Japon muharrahhas heyetleri bir araya gelerek Japonyanın mukabil tekliflerinin havi olduğu tonilâto miktarlarını tetkik edecekler.

SUNDAY TIMES'in

MAKALESİ
LONDRA, 17 (A. A.) — Sunday Times gazetesinde Wissham Steed imzasile çıkan bir başmakede, bahri konferansın asıl vazifesini unutmakla başlıca hedefini gözönden kaçırmış olacağı kaydedilmekte, bu vazifenin Briand-Kellog misakının harp edemelerinin rolü üzerinde ıcrâ edeceği tesirleri tayin etmekten ibaret bulunduğu ilâve olunmaktadır.

Avusturyada

İtalya hududunda pasaport

Viyanadan yazılıyor: — Baş vekil M. Schober Roma seyahatinden buraya avdetinden sonra İtalya ile akdedilen muahede hakkında izahat verdi: Avusturya Başvekilinin bu seyahati etrafında bir çok tahminler yürütülmüştür.

Halbuki Romada cereyan eden mülakatın neticesi olarak bazı ticari itilâflar aktedilmiş ve bilhassa arada dostluk muahedesini imza olunabilmiştir. İtalya - Avusturya hudutlarında pasaport usulünün ilga edileceğine dair bir itilâf hasıl olmamıştır. Maamafih aradaki münasebatın şayanı dikkat bir safhada olduğu anlaşılıyor.

TAYYARE REKORU

PARİS, 16 (A. A.) — Tayyareci Costes ile Codos kapalı daire dahilinde 1000 kiloluk yükü 18 saat bir dakika 22 saniyede 3.317 kilometre katetmek suretile müddet ve mesafe rekorunu kırmışlardır.

Yunan dilberi

Dünya kıralıçalığı kazanması çok şüpheli

Millî kıyafetile

Paristen yazılıyor: — Avrupa güzelliğinin intihabı hâlâ münakaşa edilen bir mesele olmamak devam ediyor. Avrupa birinciliğini kazanan Yunan güzelinin bu müvaffakiyeti hayli münakaşaya değer bir mesele görünüyor.

Bu kızın taraftarı olanlar Yunan kızının millî kıyafetile pek fevkalâde bir cazibe kazandığını iddia ediyorlar. Dikkat edilirse bu kız ekser fotoğraflarından aldırıldığı derhal göze çarpıyor. Millî kıyafetile çıkardığı bir resim de gene böyle yandan alınmıştır. Yunan dilberinin dünya birincilik müsabakasında ne kazanacağı belli değildir.

Romanyada

Yahudi düşmanları

Bükreşten bildiriliyor: — Kışneften haber verildiğine göre bu şehirdeki hukuk fakültesi talebesi Yahudiler aleyhine bir nümayiş yapmışlardır. Yüz elli kadar Yahudinin topu bulundugu bir kahveye hücum eden talebe bütün camlaları kırmışlardır. Jandarmalar güç hal ile bu nümayişleri dağıtabilmişlerdir.

Yalnız iki talebe tevkif edilmiştir. Yahudiler bu nümayişten son derece müteessir olmuşlardır. Yahudi cemaati meclisi toplanmış ve Başvekil M. Manine müracaata karar vermiştir.

Gümrük mütarekesi konferansı

CENEVRE, 17 (A. A.) — Gümrük mütarekesi konferansı M. de Moltke tarafından açılmıştır.

Konferans, mesai programını tanzim etmeden evvel ilki celselerini umumî müzakereye tahsis etmeğe karar vermiştir.

Yunanistanda

Tevkif edilen Alman me'usu mu?

ATİNA, 17 (A. A.) — Komünistlerin gizli tertibatına iş-tirik etmiş olmakla zannatuna alınarak dün tevkif edilen Alman Croybenin Rayhiştig meclisi azasından olduğu söyleniyor. Komünistlerin Amerika sefareetine taarruz etmek niyetinde oldukları ele geçirilen vesikalardan anlaşılıyor.

M. TARDIEU HASTA

PARİS, 16 (A. A.) — M. Tardieu, iltihabı hançere ile müterafik gripten mustarip olduğundan bir kaç gün istirahat etmek mecburiyetinde bulunmaktadır. Mumaileyh odasından çıkmamakta ve hiç bir ziyaretçi kabul etmemektedir.

Son Haberler

Ecnebi bir banka müdürünün gözüyle

Midland Bank müdürü ve harici borçların teceli meselesi
MALİ VAZİYETİMİZ VE İŞ BANKASI

ANKARA, 17 (Telefonla) — Midland bank müdürlerinden Mösyo Völt bu sabah İş Bankası İstanbul Şubesi müdürü Muammer Beyle birlikte Ankara'ya geldi. Burada İş Bankasını ziyaret etti ve banka İdare meclisi reisi, umumî müdürü, banka erkânile ayrı ayrı görüştü. Maliye Vekili tarafından kabul edildi ve bu akşamki trenle İstanbula döndü. Kendisine gördüğümü. Bana dedi ki:

Ankara'ya ilk defa olarak geliyorum, fakat evvelce İstanbula gelmişim. İş bankası mensup olduğum banka arasında da mevcut sıkı rabtia denilebilir ki Ankara'ya gelmemin başlıca sebebi teşkil eder. Bu fırsattan istifade ederek Maliye Vekili Beyefendi tarafından kabul edilmeğe şerefine nail oldum. Bana tevecih gösterdiler ve bu mülakat bende büyük intibalar bıraktı.

Biliyorsunuz ki, İş Bankasının muhabiri olmak sıfatile haricete Türk sefaletleri mensubini ve diğer resmî memurların maaş ve tahsisat muameleleri bankamız tarafından tedvir olunur. Bu cepheden maliyenizle alakamız vardır. İş bankasının gündün güne inkişaf eden muamelâtını burada yakından görebildim ve malûmatımı en sahil bir surette tesbit ettim.

İstanbul'a ilk seyahatimde Banka şimdi işgal etmekte olduğu binada değildi. Mütevazı bir yer işgal ediyordu. Umumî merkezin ihtisamını Türkiye'nin en kuvvetli bankası olan İş bankasına lâyük bir dercede gördüm. Bu muhteşem binanın içinde çalışan dimağlar ve mesai tarzı için ne kadar takdîrkar cümleler sarfetsem kanaat ve intibah ifadeye muktedir olamam.

Mükâlememiz memleketimizin iktisadî vaziyetine, maliyesine intikal etti, Mösyo Völt bu mevzu etrafında ezcümle dedi ki:

Hindistanda umumî kıyam mı?

LONDRA, 17 (A. A.) — Deyli Meylin Bombay muhabiri bildiriyor: Amele hükümetinin zayıf ve mütereddit siyaseti yüzünden İngilterenin yakında Hindistanda gayet tehlikeli bir vaziyet karşısında kalacağı tahmin edenlerin bu görüşü Hint millî meclisinin kanunlara ademî itaat hususunda M. Gandiye salâhiyet vermesi ile tahakkuk etmiş gibidir. Filhakika bu karar umumî bir kıyamın mükaddimesi telâkki edilebilir.

G. Mübadillere tevziat

Muvazaaya dahil gayri mübadillere yapılan tevziata dün devam edilmiştir. Dün tevzi edilen 9 bin lira ile, şimdiki kadar yapılan tevziat yekünü 80 bin liraya balığ olmuştur. Tevziata Perşembe günü devam olunacaktır.

Hâkimlerin terfii

Ankara 17 — Hâkimlerin terfi ve tasfiyesi için Adliyyede çalışan temyiz rüesâsından mürekkep heyetler bir haftaya kadar tetkikatını bitirerek neticeyi Vekâlete bildireceklerdir. Budan sonra bu senenin adliyye terfi listesi hazırlanacaktır.

Hah piyasasında buhran

Hah piyasasında ki buhran devam ediyor. Buhrandan en ziyade İran halıları müteessir oluyor.

Amerika İstanbuldan giden İran halıları hâlâ transit halı olarak kabul etmiyor. Buna çare olarak İran halı tacirleri hükümetimizin tarifelerini tenzil etmesi için teşebbüsatta bulunmuşlardır. Şehrimizde 15 milyon liralık İran halısı bulunmaktadır.

Son günlerde Avrupa zeteleri Türkiye'nin Dünyu mumiye borçları için bir telûzumuna kail olduğunu bahsettiler. Bu mevzu ile İstanbulda yakından alâkadar idim. Hükümetimizin her türlü müşkûlâtı en fâideli ve en deru tarika tevessülü ederek ber raf edeceğine kat'i bir kanı beslemekteyim.

Bugüne kadar Devlet, vâdatile kendini idare edebilirdi. Bir bütçede harici borç görünmeğe başlayınca keyfiyet derhal tesirlerini gösterdi. Son iki sene zarfında pek itimtiniz ziraat vaziyet ve bu inzimam etti. Paramın düşmesine âmîl olan sebepler emhul kalmamıştır. Bu buhran muvakkat ve geçici olduğu inanamak lâzımdır. Memleket tabii servetleri çoktur. Her bir başlıbaşına bir kuvvet olan bu servetler memleketi iktisadî olarak kişafa, parayı arzu eden radeye yükseltmeğe kadirdir.

Bundan başka gene İstanbulda haber aldım ki Hükümet Saltanat devrinin borçlarını tamerken kendisine edilen vâite neticesiz kalmıştır. Türkiye borçlarını taşıyıp ödemeğe başladıkdan sonra memleketi ecnebi sermayesi gelmiştir.

Banka direktörüne sordum: — Hükümet iktisaden inkişafa ve nafia işlerine sarfetmek için 20 milyona yakın bir paradederse böyle bir talebe nereden cevap verilebilir?

Bence şu sıralarda hariceten para bulmak çok müşkûldür. Size bu cevabı misallerle teyit edeyim. İstikraz deyince İngilizlere gelir. O İngiltere ki, müstemlikelerine paravermekte müşkûlât çekiyor. Daha sonra, zengin Amerika, fakat o da son zamanlarda Avrupadaki parasını çekmeğe çalışıyor. Büyük bir Avrupa devletine verdiği parayı peyderpey geriye alıyor. Cihan piyasasında bu hususta büyük bir kriz vardır.

Evlenenler

BEYAZIT DAİRESİNDE

Dün Bayezit dairesinde evlenenler şunlardır: Fatma H. ile Kemalettin Ef. Memnune H. İdris Ef., Rebeka H. Soren Ef., Nevzat H. Hâdi Ef.

FATİH DAİRESİNDE

Fatih dairesinde evlenenler şunlardır: Belkis H. Cemal Ef., Hafize H. Nazım Ef., Zehra H. Naki Ef., Yaşar H. Kadri Ef., Feride H. Mustafa Ef.

Tapu dairesi odunsuz kalmış

Tapu dairesinde su bulunmadığı yazılmıştır. Dairenin teşebbüsleriyle su tedarik edilmiş sedit bu seferde dairenin odunu bitmiştir. Kış ortasında dairenin odunsuz kalması şayanı hayrettir.

Hariciye vekili iyileşti

Bir kaç gündün beri rahatsız bulunan Hariciye Vekilimiz iyileşmiştir. İki güne kadar makamına gelecektir.

Yeyecanlı vak'a

mirde telefon muhaberati kimler kesti?

Polis bazı eşhası isticvap etti.

Cuma günü akşamı İzmirde lisi bile telâşa düşüren bir telefon macerası olmuştur. Hâdî-hâkikaten şahıyı dikkattir. Saat 18,40 geçe anımsız, gerek şehir, gerek civar telefon muhaberati duruyor. Aynı sa-vede de telefon santrali merkezinde arayıcı aletler hep be-ber hareket geçiyorlar. Ve suretle santral işleri herçü-erce uğruyor. 100-150 devreyaklaşan bu seri hareketler in kuvveti muharrikeyi haiz bir ark kırılıyor, muhabere artık hâksânsız bir hale giriyor. Polis şehrin emniyet ve muhafasası noktasından ciddi bir telâş çerçesinde kalıyorlar. Polis müdürü Ömer B. karakolları geze-rek irtibatı temin ediyor.

Diğer taraftan telefon ma-kine mühendisleri tetkikat yap-ma hâdisinin kuvvetli bir kon-taktan ileri geldiğini anlıyor-lar. Kablo Ticaret araştır-dığı vakit Ticaret odasının ar-kasındaki kapagım bir deliğin-den kurşun kabloya saplanmış yarım çivi bulunmuştu dem-ir bir çimo bulunmuş ve sula-rım bu delikten tellere temas et-tiği anlaşılacak mesele meyda-na çıkmış bulunuyor. Şirket ge-ce vakti çarkçı ustası buluyor, çarkı yapıyor ve iki buçuk sularında şehir dahili muhaber-ati zorlukla temin ediyor. Fak-ka şimdiki kadar on tel üzerin-den muhabere yapılırken bu se-fer muhabere bir telin inhisarı-na kalıyor.

Polis bu kastın, şirket me-murları tarafından yapıldığını tahmin etmiş ve yakın zama-da, telefon şirketinde çalışıp ta vazifesine nihayet verilmiş me-murlardan Sacit, Mustafa, Ab-dullah, Mehmet, Murtaza, Sab-ri Efendilerin ifadelerini almış-tır. Gerek polis ve gerekse te-telefon şirketi Abdullah ve Sacit Efendilerden daha fazla şüphe

MİLLİYETİN ŞEHİR HABERLERİ

Vilâyet

Beykozda

Malmüdürüne işten el çektirildi

Üç tahsilarda memuriyetten çıkarılmıştır

Yapılan tahkikat ve görülen lüzum üzerine Beykoz mal-müdürü Süriye Beye işten el-çektirilmiştir.

Mesele tahsilâta görülen yolsuzluktan ileri gelmiştir. Mü-fettişler tahkikat yapıyorlar.

Bundan başka yolsuzluğu ve sui istimali görülen üç süvârî tahsilardı da memuriyetten çı-karılması ve mahkemeye veril-miştir.

Bunlar zimmetlerine para ge-çirmişlerdir.

Maas yoklaması

Tüberkülin tabikati esnasın-da veremli olduklarından itlâf edilen ineklerin sahiplerine ve-rilmek üzere 10000 lira İktisat Vekâleti tarafından bayatar mü-düriyetine gönderilmiştir.

Veremli inekler

Eytam, eramil ve mütekaidin altı ayda bir yapılmakta o-lan maas yoklamalarına cumar-tesi gününden itibaren başlan-lacaktır. Bu meyanda maas cüz-danlarile mühürlerde tebdil e-dilecektir.

Hudut haricine

Polisçe hudut haricine çıka-rılan ve Kalyoncu kulluğunda oturan Madam Anastasyanın tekrâr şehrimize girmeye mu-vaffak olduğu haber alınarak tahkikat ve takibata başlan-mış, nihayet madam Anastas-ya yakalanarak Polis müdür-lüğünde nezaret altına alın-mıştır.

Anastasya tekrâr hudut har-icine çıkarılacaktır. Tahkikata ve san-tralin tamirine devam olun-u-yor.

Ameli hayat

Muzaffer Bey ne diyor?

Ameli hayat mektebi hesap-larında yapılan tetkikat netice-sinde 6,000 liralık kadar bir a-çık zühur ettiği malumdur. Bu paranın 4,000 lirasını mektebin müstafî müdürü Muzaffer B. tarafından tazmin edildiği yazılmıştır. Muzaffer B. bir muhar-ririmize demiştir ki:

"— Ameli hayat mektebinde yapılan tetkikatı hesabiyeden dolayı beş para ödemediğim gi-bi beş para da zimmetim yok-tur. Esasen bu bapta sual ve ce-vaba maruz kalmadım. Binaen-aleyh kasa açığı namile 4,000 lira ödediğim ve 2,000 lira öde-yeceğim temamilen yanlıştır."

Tren kazası

(Birinci sahiceden mabad)

lar nakledilmiştir. Derayman-dan dolayı deniz tarafındaki hat kapandığı için bundan son-ra ki seferler biraz tehhiirle Dağ yolu denilen tek hat üzerin-de yapılmıştır. Devrilen üçüncü mevki vagon ancak dün saat on bir buçukta kaldırılarak hat iş-letmeye açılabilmiştir.

Kaza yüzünden yolcular bü-yük bir korku geçirmişlerse de nüfusa ziyat olmadığı ve dev-rilerek kısmen parçalanmış va-gonda kimsesiz bulunmadığı dün yapılan tahkikatla resmen tes-bit edilmiştir.

Hat müfettişleri dün kazaze-de trenin memurlarile vagonla-rın muayenesi ve seferlerin in-tizam ve emniyetile alâkadar ve vazifedar bütün memurları isticvap etmişlerdir.

Baş müfettiş, tahkikatın bugün bitirileceğini, henüz bu kazadan kimlerin mes'ul olduğu malûm olmadığını söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

"— Kazadan evvel tren muay-ye ve mutat sür'atle gidiyor-du. 22 inci kilometre de, gizli kalmış bir imal hatası dolayısı-le zaif olan dingil kırılmış ve de rayman olmuştur. Diğer yedi vagon tehlikeye maruz kalma-mıştır. Esasen vakit geç oldu-ğu için trende çok yolcu yoktu ve bazı vagonlar boştu.

Dingili kırılan vagonu mu-ayene hususunda bir ihmâl olup olmadığını tahkik ediyoruz. Maamafih kırılmağı mucip olan ve hiç memul olmayan zaif nok-ta tekerleğin iç tarafında oldu-ğu için muayenede görüleme-miş olduğunu ve ortada bir mes'uliyet meselesi olmadığını zan-edeniyoruz. Herhalde bu şekilde bir kaza pek nadiren olan bir hadisedir. Hat ve trenler tama-men emniyetli bir haldedir. Dev-rilen vagondan başka bir hasar yoktur".

Zam reddedildi

Taksi ücretlerinin tezyidi hakkında şoförler tarafından Emanete vuku bulan müraacaat üzerine heyeti fenniyeye icra edilmekte olan tetkikat bitmiş ve buna imkân olmadığı anla-şılmıştır.

DAVET

Millî iktisat ve tasarruf cem-iyeti İstanbul şubesinde: İst-anbulda mevcut küçük büyük bilûmun yerli mamulât amille-rinin 22 Şubat 1930 Cumartesi günü saat 14 te Çağaloğlunda C.H.F. Merkez binasında cem-iyet şubesinde hazır bulunma-ları mercudur.

KADIKÖY İÇTİMAYINA DAVET

Vatandaş; 21 Şubat 1930 Cuma günü saat 10 da Kadıköyünde Süre-ya sinemasında yapılacak bü-yük içtimaya sen de gel. Bu iç-timada kadın, erkek her vatan-daş bulunacaktır. Millî iktisat ve tasarruf cemiyeti

Avukatlık

Kanununun tefsirine lüzum var mı...?

Avkatlık kanununun bazı maddelerini muaddil 708 numara-lı kanunun 6 ncı maddesinde beş dava vekili bulunmayan yerlerde Adliye Vekâletince tensib edilecek şekilde imtihan verebilen dava vekillerinin o-gibi yerlerde dava vekâleti edebilecekleri yazılı olup (o gibi mahaller) tabirinin nere-ye atfedildiği açıkça anlaşılma-dığı ve çünkü buna takaddim eden fıkrada baro teşekkül et-meyen mahallere atfolunma-ya ta beş dava vekili bulunma-yan mahaller tabirine atfolu-nuyorsa bir takım müşküller çıkacağı ve böyle imtihanla da va vekilliği yapmağa ruhsat-name alan kimsenin vekâlet icra ettiği yerde bir altıncı za-tın ihtihak halinde birinin o-yerden hicret etmesini veya ba-ğta bir iş yapmasını icap e-deceği ve bunun doğru olma-yacağı esbab ve mütaalaasile maddedeki esas maksadın baro teşekkülünü himaye oldu-ğundan (o gibi mahaller) tabi-rinin baro teşekkül etmeyen yerler demek olacağı suretinde maddenin tefsiri bir karar rap-tı teklif olunmuştur da:

708 numaralı kanunun 6 ncı maddesi üç hükmü ihtiva et-mektedir ki bu da Avkatlık Kanununun neşri zamanında ruhsatnameyi haiz olanlardır.

İkincisi ruhsatnamesiz olarak beş sene müstemirren dava vekâleti yapanların imtihan ile dava vekâleti hukukunun ihraz edebileceklerine mütedaîrdir.

Bu iki surette dava vekili addedilenler baro teşekkül et-miyen yerlerde vekâlet icra e-debilirler. Maddenin üçüncü ve son hük-mü de yukarıda yazılı evsafı hâ-ziz beş dava vekili bulunmayan yerlerde Adliye Vekâletinin tensip edeceği şekilde imtihan verenlerin ancak o yerde dava vekâleti edebileceklerini muta-zammandır. Bu hükmün halkın ihtiyacı noktasından bir zaru-ret telâkki edilecek kabul edil-miş fevkalâde bir vaziyettir ki ne kanunî geraiete göre avukat-lığı ve ne de evvelce ruhsatna-me istihsal etmiş ve ne de ist-timrar ile ruhsatnamesiz dava vekâleti yapmış olanların müş-teşer haklarını kanunla tastik ve teyit edilmesi hâline sebih ve kabili kıyas değildir. Binaberin üçüncü hâle göre dava vekâleti yapmağa salâhiyeti olanların o yerde birinci ve ikinci şekil-lere göre beş dava vekili bulun-duğu takdirde bu üçüncü hâli kabul saik olan zarûretin mür-tefi olmuş bulunacağına göre bu salâhiyetin devam edemeye-rek ortadan kalkacağı pek ta-biidir.

Sert tütün

Bazı köyler tütün inhisar idaresini cigara ve tütünlerini çok hafif bulmaktadır. Bil-hassa şark vilâyetleri köylüle-ri en sert tütünleri istemektedir-ler.

Tütün inhisar idaresi bu vilâ-yetlerin köylülere için yeni bir sert harman yapmıştır.

İstanbul İcra Dairesinden: Beyoğlunda Aynalı çeşmede E-min cami mahallesinde 17 No. Ha-sım hanında mukim İken elyevm ikametgâhı meçhul bulunan Yorgi Diyo-yeni efendi Timolıyon Vasilyadi efendi zimmetinde alacağınız olan mebalîğden dolayı mukaddema tahtı hicze alınan eşyaya mevzu hiczin fe-ki hakkında ikinci ticaret mahkeme-sinden sadir olan ilâmın tenfizi ahkâ-mi zimminde tanzim kılınan ödeme emrinin ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile tebliğ olunamamasına ve ilânen tebliğine karar verilmesine bi-naen tarihli ilândan itibaren otuz se-kiz gün zarfında 1858—335 ticaret dosya numarasile şahıyı kabul bir i-tiraz dermeyan edilmediği takdirde eşyaya mevzu haczin fekkedileceği ilânen tebliğ olunur.

İstanbul Asliye Mahkemesi Birin-ci Ticaret Dairesinden:

Yedikule'de Kazlıçeşme'de Bakkal sokağında 25 numarolu mağazada palamut ticaretille müsteğil E. Tapa-nidis Efendinin mahkemece iflâsına ve 2-1-930 tarihinden itibaren iflâsın açılmasına karar verilmiştir.

1 — Mümâileyhten alacak ve istih-kak iddia edenlerin işbu haklarını ta-rihi ilândan itibaren bir ay içinde mahkemede iflâs idaresine müraacaat-la kayıt ettirmeleri ve bu bapta ki-delillerinin asıl veya mütasaddak suretle-rini tevdi etmeleri.

2 — Müflise borcu olanların dahi keza bir ay içinde kendilerini bildiri-meleri. (Hilâfına hareket ceza mes'uliyeti muciptir).

3 — Müflisin mallarını her ne suret-le olursa olsun ellerinde buundu-ranların o mallar üzerindeki hakla-rı mahfuz kalmak şartile keza bir ay içinde iflâs idaresine emrine tevdi eyle-meleri ve etmezlerse ceza mes'uliyete uğrayacakları gibi makbul mazeret-leri bulunmadıkça rüchânı hakla-rından mahrum kalacakları.

4 — Alacaklı avukatlarından Cevdet Fahri ve Aydınoğlu Raşit Beyler büro azası tayin kılınmış oldukları-ndan alacaklıların tarihi ilândan bir ay zarfında alacaklarını kayıt ettirmele-ri rica ve iflâs kanununun 214 üncü maddesi mucibince tebliğ ve ilân olu-nur.

İst. 4 üncü İcrasından: Sarraf Aleksinin madam M. Münervaya borç verdiği 300 lirasını temini için borçlunun Gedik paşada bostan Ali elyevm Emin Bey mahal-lesinin Tülbent sokağında atik 2 ce-dit 6 No.lu bir bap hanenin altmış hisse itibarile yirmi hissesi birinci i-halesi yapılmak üzere otuz gün müza-yede konularak 300 lira bedeli ile talibi uhçünde olup bedel hat lâyi-kında görülemediğinden bir ay müd-detle tekrâr müzayedeye konulmuş-tur. hududu; Karanfil hanıç Onnik emvali metrûke Anastasya Rahile H. Sarandı, Ayşe Hanım, Ligor Lâmbri-ni, Despina, Zaruhi emlakı bostan Ali caddesile mahduttur, mesahesi: Mebna 108 metre murabbai üzerinde olup 60 metre murabbat mahallinde avli ve aydınlık mahallidir, evsafı: Emlâk iki kısım apartmandır. Birin-ci ön diğerinin ön yan tarafında dem-ir parmaklıklıkl çini döğeli avli var-dir cepheye müsâdif kısmın bodrum katının kapıları harap mutfak dolap kömürlük harap sahrınc aşşap kö-mürlük aydınlık zemin katında mer-mer avli yük ve dolaplı iki oda bir helâ birinci katında koridor üzerinde üç oda bir helâ zemini çini maltiz ocaklı mutfak ikinci kat dahi birinci katın aynı olup bir asma oda fazla-dır. Her iki katın birer odasının yük ve dolabı vardır. Diğer kısmın ikinci katının birincisile aralarında çini ge-çit ve bir aralık sofa bulunan iki oda bir tek şahniş vardır, sofa üzerinde bir alafranga helâ mermer kurnalı ze-mini çini hamam bu kısmın bodrumunda zemini çini aralık üçüne bir dolap kömürlük ve zemini çini maltiz ocaklı mutfak zemin katında bir oda bir helâ birinci katta bir aralık üzerinde bir tel dolap bulunan küçük bir oda diğer bir büyük oda vardır. Bina kısmen tam kısmen nisn kâgir-dir. İçinde kısmen borçlu kimsen ki-raci ve hissedarlar vardır. Temami-nin kıymet 5500 lira olup talip olan-ların veya fazla malûmat almak istiyenlerin yüzde 10 nisbetinde pey aç-çesile birlikte bizzat ve bilvekalâ İst-anbul dördüncü icra memurluğuna 927-10065 dosya numarasile 22-3-30 tarihinde saat 14 den 16 ya dairiye müraacaat etmeleri.

ELEKTRİK SÜPÜRGESİ

SATIŞ

12 ayda tedive edilebilir

İst. Asliye Mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden: Roza kadının kocası ikametgâhı meçhul Semoel Efendi aleyhine tek sebeble ikame eylediği boşanma davasının cari tahkikatına gelmiş olduğundan giyaben tahkikat icrasına ve bir ay zarfında hane zevciyete avdetle kocalık vazifesini ifa etmesi lüzumunun ilânen ihtarına ve tahki-katın 23 Mart 930 Pazar günü saat 11 re tâlik edildiği ilân olunur.

L.T. PIVER
PARIS
1774 de te'sis edilmiştir
PODRA-ESANS
KOLONYA SUYU
LOSİYON
Pompeya
Florami
Vivits
Fetiş
Revdor
Şipr
Fujer
Kinin

Poriumüri L. T. PIVER A. Ş., İstanbul Şube
Şişli Ahmet Bey sokağ No. 56. Tel. Beyoğlu 3044

8. ci BÜYÜK
TAYYARE PİYANGOSU
2. ci keşide 11 Marttadır.
Büyük İkramiye
35.000 Liradır
Ayrıca 15,000 10,000 liralık
ikramiyeler ve 10,000 liralık
bir mükâfat
Bu tertipte Kazanan numaralar
tekrar dolaba konulmaz

İstanbul limanı sahil sihiye n
kezi ser tababetinden:

Aleni münakasa suretile maa taferruat benzin ile mür-rik bir adet motor makinesi mübayaa edilecektir. Yevm-kasa 6 Mart 930 tarihine müsâdif Perşembe günü saat o-olarak tesbit edilmiştir. Taliplerin şartnamesini görme-hergün Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında kâin m-miz İevazım şubesine ve münakasaya iştirak etmek üzere mezkûrda komisyona müraacaatları ilân olunur.

Vilâyet daimi encümeninde

Beykozda arpacı çiftliğinde mevcut bir adet traktor sa-tüze 9-3-930 pazar günü saat on bire kadar müzayedeye-muştur taliplerin encümene müraacaatları.

Daye hatun mahallesinde büyük yeni han altında dükkân Hoca alâaddin mahallesinde Lelebici hanında 17 No oda Kapalı çarşıda divrik sokağında 32 No dükkân Unkapandıma yavuz sığın mahallesinde 5 No dükkân

Vilâyet daimi encümeninde

Balâda muharrer emlakı hususiye icare verilmek üzere 9-pazar günü saat on bire kadar müzayedeye konulmuştur tal-encümene müraacaatları.

İstanbul posta ve telgraf baş müdüriyetinden

Bir hafta müddetle talik edilen münakasada da direkler haddi lâyıknı bulmadığından pazarlık suretile mübayaa olmuştur. Talip olanların 13 mart 930 tarihine kadar baş-riyette müteşekkil komisyona müraacaat edilmesi ilân olunur.

Daktilo muallimi arany

Erkek Muallim mektebi müdürlüğünden

Yazı makinesinin tekniğine ve yanlısız ve pürüz sür'atle on parmağını kullanarak yazmayı mükemmel ve öğretmeğe muktedir bir muallime Ankarada ihtiy-dır. Taliplerin her gün İstanbulda Maarif müdürlüğün-racaatları.

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresi

1300 M² çam tomruk kapalı zarfla münakasaya ko-tur.

Münakasası 10 Mart 930 Pazar günü saat 16 da An-Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektupları muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15,30 a kadar mî Müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini Beş lira mukab-Ankarada, Malzeme dairesinden, İstanbulda Haydarpa-ğazasından, Konyada Konya mağazasından tedarik ede-

Erkek Muallim mektebi müdürlüğünden :

Balıkesir Orta mektep muallimlerinden (KEMAL) (3) gün zarfında vazifesi başına gitmediği ve yahut T-kültesi sıhhi heyetinden muayene neticesinde verilm-rapor ibraz etmediği takdirde müstafî addedilecektir.

Ekonomi

Japonyada türk sergisi

Memleketimiz hakkında bazı mühim sualler soruldu.

Japonyada açılacak olan Türk sergisinde teşhir edilecek eşya gönderilmiştir.

Eşyayı götüren Japon vapu-ru İzmirde uğrayarak Ticaret Odası tarafından hazırlanan eş-şyayı da alacaktır. Tokyodaki sergi Türk - Japon Cemiyeti tarafından açılmaktadır. Bu Cem-iyetin reisi evvelce memleket-imiz de sefir bulunan Baron Őşida dir.

Cemiyet sergi için istenen bu eşyadan başka bazı sualler de sormuştur. Bu sualler ezcüm-le şunlardır:

Türkiyede teşkilâtı esasiye, edebiyat, tarih, coğrafya, ticare-t, sanayi ve maliyesi, Banka-lar ve para sistemi, kara ve den-iz teşkilâtı, musiki, terbiye tar-zi.

Bu suallere lâzım gelen ce-vaplar verilecektir.

Büyük bir sermayedar grubu geliyor

Aldığımız malûmata nazaran yakında şehrimize bir sermaye-dar grubu gelecektir.

Bu grup mühim bir tütün

Kambio Borsası 17/2/930

İSTIKRAZLAR	066	01,00
İstikraz dahil	147	25
Dünyau muvahlide	6	20
İkramiyeli demir yolu		

SENETLER		
İ. U. S. Şirketi	12	40
Anadolu demir yolu	17	25
Tic. S. S.	69	00
I. U. S. Şirketi	33	50
T. Tütün A. Ş.	10	50
S. Değirmen Ş.	26,50	
S. Değirmen Ş.	4	45
A. Çimento Ş.	30	00
J. Telefon Ş.	28	00
S. A. F. Ç. Ş.	4	75

partisi mübayaa etmek için gel mektedir.

Borsada vaziyet

Dün Borsada İngiliz lirası yükselmeye devam etmiştir. Maamafih İngiliz açtığı fiata nazaran düşük kapamıştır. Ster-lin Borsada 1044 kuruştta açmış-tır bir aralık 1051 kuruşa kadar yükseldi. İngiliz bu fiat üzerin-den uzun müddet muamele gör-dü. Akşam üzeri 1043 kuruştta kapandı.

Liret 8,90,5, Altın 940 kuruş-ta kapandı. Dün Borsada kambiyo teme-vüçü çok muhtelif şekiller arz-etmiştir. Öğleden sonra milli Bankaların Borsaya arzettiği kambiyo vaziyeti tadil etmiştir.

Petrolu tağşiş edenler

Şehrimizde bulunan ve pet-rola kolza karıştran iki küçük petrol şirkettinin piyasadaki fa-Takemföy şhrd cmfö cmföç alyetini tatil edeceği söyleni-yor.

Son zamanlarda kolza yağı kaçakçılığma karşı ittihaz edil-en tedbirler bir şirketlerin işini bozmuştur.

TAHVİLAT

Anadolu	1 T.	32,00
D. Y.	2 T.	32,00
	3 T.	29,25
Tünel şirketi		4,22,50
Elektrik şirketi		22,50
Rihtim şirketi		16 75
H. Paşa liman şirketi		-

ÇEKLER

London	1073 00,00	Newyork	0,46 62,50
Paris	11 90,00	Atina	35 56,00
Cenevre	2 41,25	Roma	08 90,50
Bükref	10 60,00	Amsterdam	11 16,00
Büksal	3 34,25	Sofya	64 75,00

ŞAPKALARINIZI KARAMÜRSEL
SATIŞ MAHALLİ: İSTANBUL SULTAN HAMAM İKİNCİ YAKTE HANI

Avrupa şapkalarının
Sağlam, daha
ve UCUZD
daha

